

Voordracht voor de College vergadering van 08 februari 2022

Portefeuille
Agendapunt

Kunst en Cultuur, Monumenten en Erfgoed (41)
Do

Geheim

Tekst van openbare besluiten
wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het aangaan van een vaststellingsovereenkomst strekkende tot restitutie van een kunstwerk

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de omstandigheid dat geen zienswijzen zijn binnengekomen naar aanleiding van de publicatie in het gemeenteblad van 22 oktober 2021 (nr. 373249) van de bekendmaking tot de voorgenomen vervreemding van het schilderij 'Bild mit Häusern' van Wassily Kandinsky.
2. Tot het aangaan van de vaststellingsovereenkomst (bijlage 1) met de erven (overzicht van erven in bijlage 2) strekkende tot restitutie van het schilderij 'Bild mit Häusern' van Wassily Kandinsky.
3. De wethouder Kunst en Cultuur te mandateren om te besluiten tot het aanbrengen van wijzigingen van ondergeschikte aard in de vaststellingsovereenkomst.
4. In te stemmen met het verzoek aan de burgemeester om de wethouder Kunst en Cultuur te machtigen om de vaststellingsovereenkomst met de erven over de restitutie van het schilderij 'Bild mit Häusern' van Wassily Kandinsky namens de gemeente te ondertekenen.
5. De raad - na ondertekening van de vaststellingsovereenkomst - te informeren over de restitutie door middel van bijgevoegde raadsbrief (bijlage 3)
6. In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op de collegevoordracht en de bijbehorende bijlage 1, 2, 3 en 4 op grond van artikel 55, eerste lid van de Gemeentewet. Dit in verband met de belangen genoemd in artikel 10, tweede lid, onder e, f en g. van de Wet openbaarheid van bestuur. De geheimhouding op deze voordracht, bijlage 1 en bijlage 3 en 4 wordt opgelegd tot het moment van verzending van de brief aan de raad. De geheimhouding op bijlage 2 (overzicht van erven) wordt opgelegd voor onbepaalde duur.

Kernboodschap

Het college besluit tot het aangaan van de vaststellingsovereenkomst met de erven strekkende tot restitutie van het schilderij 'Bild mit Häusern' van Wassily Kandinsky. Met de erven is overeenstemming bereikt over de tekst van de vaststellingsovereenkomst inzake de restitutie van het schilderij 'Bild mit Häusern' van Wassily Kandinsky. De procedure in het kader van de Erfgoedwet (inzake vervreemding erfgoed) is doorlopen, er zijn geen zienswijzen ontvangen zodat besloten worden tot het aangaan van de vaststellingsovereenkomst.

Bestuurlijke achtergrond

Op 6 juli 2021 heeft uw college besloten – in afwijking van het gemeentelijk beleid dat restitutieverzoeken voor bindend advies aan de Restitutiecommissie worden voorgelegd – in te stemmen met het in overleg treden met claimanten om overeenstemming over een vaststellingsovereenkomst te bereiken, waarvan de kern is dat de gemeente het kunstwerk 'Bild mit Häusern' van Wassily Kandinsky aan de erven restitueert. Na het bereiken van overeenstemming over de tekst van de concept-overeenkomst heeft uw college op 12 oktober 2021 besloten in te stemmen met het voorgenomen besluit tot het aangaan van een vaststellingsovereenkomst met de erven strekkende tot restitutie van het schilderij

van Kandinsky. Het betrof een voorgenomen besluit omdat eerst de procedure in het kader van de Erfgoedwet moest worden doorlopen alvorens tot een definitief besluit te kunnen komen.

Geheim

Bestuurlijke prioriteit

NVT

Wettelijke grondslag

Gemeentewet, artikel 160, eerste lid, sub d.

Gemeentewet, artikel 55, eerste lid.

Erfgoedwet, artikel 4.17.

Wet Openbaarheid Bestuur (Wob), artikel 10 lid 2 onder f en g

Onderbouwing besluit

Ad 1 en 2.

Op 12 oktober 2021 heeft uw college ingestemd met het voorgenomen besluit tot het aangaan van de vaststellingsovereenkomst (VN2021-026563). Op basis van overleg met de erven is een (concept-)vaststellingsovereenkomst opgesteld (zie bijlage 1). De kern van deze vaststellingsovereenkomst is:

- De gemeente zal de eigendom van het kunstwerk overdragen aan de verzoekers gezamenlijk.
- De overdracht van het kunstwerk zal plaatsvinden in het Stedelijk Museum.
- Vanaf het moment van overdracht en levering van het kunstwerk aanvaarden de verzoekers alle rechten en verplichtingen ten aanzien van het kunstwerk, waaronder verzekering, risico's van schade en verlies, alle kosten van het inpakken en vervoeren van het kunstwerk en eventuele fiscale gevolgen verbonden aan de overdracht van het kunstwerk.
- De erven zullen de procedure bij het gerechtshof intrekken.

De vaststellingsovereenkomst is bijgevoegd als bijlage 1. De namen van de erven Lewenstein zijn in verband met de privacy hierin weggelaten. De namen zijn te uwer informatie wel opgenomen in de geheime bijlage 2, die niet openbaar zal worden gemaakt.

In verband met de nog te doorlopen procedure in het kader van de Erfgoedwet (inzake vervreemding erfgoed) betrof het hier een voorgenomen besluit en nog geen definitief besluit tot het aangaan van de vaststellingsovereenkomst. Door instemming met het voorgenomen besluit op 12 oktober was het mogelijk de procedure in het kader van de Erfgoedwet te starten.

De procedure in het kader van de Erfgoedwet inzake vervreemding erfgoed is doorlopen. Het voorgenomen besluit tot vervreemding is op 22 oktober 2021 gepubliceerd in het gemeenteblad (nr. 373249). Gedurende zes weken na de dag van bekendmaking van het voornemen was het mogelijk zienswijzen in te dienen over de vraag of het cultuurofgoed van bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis is en onvervangbaar en onmisbaar voor het Nederlands cultuurbezit. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Nu is de weg vrij om een definitief besluit te nemen tot aangaan van de vaststellingsovereenkomst met de erve. . Daarom wordt voorgesteld te besluiten tot het

aangaan van de vaststellingsovereenkomst met de erven strekkende tot restitutie van het schilderij 'Bild mit Häusern' van Wassily Kandinsky.

Ad 3 en 4.

De burgemeester heeft de bevoegdheid om de gemeente in en buiten rechten te vertegenwoordigen (het tekenen van overeenkomsten). [SF1] De burgemeester wordt gevraagd om t de wethouder Kunst en Cultuur te machtigen om de vaststellingsovereenkomst met de erven over de restitutie van het schilderij 'Bild mit Häusern' van Wassily Kandinsky namens de gemeente te ondertekenen. Tevens wordt de wethouder Kunst en Cultuur gemandateerd om te besluiten tot het aanbrengen van wijzigingen van ondergeschikte aard in de vaststellingsovereenkomst.

De vaststellingsovereenkomst zal namens de ontvangers worden getekend door de vijf erven of hun gemachtigden. Ook de directeur van de stichting Stedelijk Museum Amsterdam en twee vertegenwoordigers van de Stichting Stedelijk Museum Fonds zullen de vaststellingsovereenkomst moeten tekenen. Beide partijen waren gedaagde in de door de erven aangespannen rechtszaak en daarmee belanghebbende. De ondertekening door alle betrokken partijen hoeft niet fysiek op hetzelfde moment te gebeuren, maar kan separaat van elkaar plaatsvinden.

Als de ondertekening van de vaststellingsovereenkomst door alle partijen heeft plaatsgevonden, dient volgens de vaststellingsovereenkomst (artikel 1.2 en 1.3) de overdracht van het schilderij binnen tien werkdagen na ondertekening in het Stedelijk Museum plaats te vinden. Het moment van de overdracht van het schilderij zal ingepland worden zodra bekend is wanneer de laatste handtekening onder de vaststellingsovereenkomst wordt gezet.

Er is de wens om een kleine ceremonie rond de overdracht van het schilderij te organiseren. Hiervoor wordt het moment van de overdracht van het werk in het Stedelijk Museum gebruikt. Hierbij kunnen ook (symbolisch) de laatste handtekeningen worden gezet. Wie namens de erven aanwezig zal zijn, moet nog worden afgestemd. Namens de gemeente zullen de burgemeester en/of de wethouder Kunst en Cultuur aanwezig zijn. Ook de directeur van het Stedelijk Museum zal deelnemen aan de ceremonie.

Aan het overdrachtmoment zal publieke aandacht worden geschonken. Welke vorm dit krijgt, zal worden afgestemd tussen de woordvoerders van de erven, de gemeente en het Stedelijk Museum. Zie ook de toelichting onder 'Communicatie buiten de gemeente'.

Ad 5. Informeren raad

In het collegebesluit van 12 oktober 2021 heeft u ingestemd met het informeren van de gemeenteraad over de vaststellingsovereenkomst na ondertekening door alle partijen. Er is een raadsbrief opgesteld (bijlage 2), die op de dag van de overdracht aan de gemeenteraad zal worden gestuurd.

Ad 6. Geheimhouding

De geheimhouding op het collegebesluit en bijlage 1, 3 en 4 wordt opgelegd tot het moment van verzending van de brief aan de raad.

De geheimhouding op bijlage 2 (overzicht van namen erven) wordt opgelegd voor onbepaalde duur. De voornoemde geheimhouding wordt opgelegd op basis van artikel 55, eerste lid Gemeentewet juncto artikel 10 lid 2 sub e, f en g (eerbieding van de persoonlijke levenssfeer, belang dat de geadresseerde erbij heeft om als eerste kennis te

Agendapunt Do

College van burgemeester en wethouders

Voordracht voor de College vergadering van 08 februari 2022

kunnen nemen van de informatie en voorkomen van onevenredige benadeling) van de Wet Openbaarheid Bestuur (Wob).

Geheim

Participatie

NVT

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

De raad wordt geïnformeerd door middel van een raadsbrief op de dag van de overdracht van het schilderij.

Buiten de gemeente

Samen met de erven wordt naar een passend moment gezocht voor de overdracht en de daarbij horende communicatie.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2022-011303	Advies (pdf)
AD2022-011383	Bijlage 1 - Vaststellingsovereenkomst - GEHEIM.docx (msw12)
AD2022-011392	Bijlage 2 - De Erven - GEHEIM.docx (msw12)
AD2022-011302	Bijlage 3 - Raadsbrief over restitutie Kandinsky - GEHEIM.DOCX (msw12)
AD2022-011391	Bijlage 4 - machtiging wethouder Kunst en Cultuur ondertekenen vaststellingsovereenkomst.docx (msw12)
AD2022-008111	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Kunst en Cultuur, ^{5.1.2,e} 06- ^{5.1.2,e}
^{5.1.2,e} @amsterdam.nl

Besluit college van burgemeester en wethouders
